

Asia: VN/27452/2020

Viranomaisten ja julkista tehtävää hoitavien kokemukset julkisuuslain toimivuuteen ja julkisuusperiaatteen toteuttamiseen liittyen

Lausunnonantajan lausunto

1. Toteutuuko julkisuusperiaate asianmukaisella tavalla? Jos ei, niin mitkä ovat nähdäksenne toteutumisen keskeisimmät esteet?

Finnveran rahoitustoiminta on sitä koskevan erityislainsäädännön mukaan julkisen hallintotehtävän hoitamista ja siten julkisuuslain ja –periaatteen piirissä. Tämän lisäksi Finnveran yhtiölaissa on ns. pankkisalaisuutta vastaava salassapitosäädös, minkä nojalla asiakastiedot, ml. tieto asiakkuudesta, on salassa pidettäviä.

Finnvera noudattaa rahoitustoiminnassaan julkisuusperiaatteen mukaisia avoimuus- ja viestintävelvoitteita sekä julkisuuslain mukaista asianosaisjulkisuutta.

Finnvera näkemyksen mukaan julkisuusperiaate toteutuu sen toiminnassa asianmukaisesti ja siinä laajuudessa kuin rahoitustoimialan muu sääntely ja asiakkaiden sekä rahoitusmarkkinoiden luottamuksellisuusnäkökohdat sen mahdollistavat.

2. Liittyykö julkisuuslain säännösten käytännön toimivuuteen (esim. asiakirjan käsite, asiakirjan julkiseksi tulemisen ajankohta) haasteita? Jos liittyy, niin kuvataa tarkemmin millaisia?

Finnvera ei ole tunnistanut toimintaansa liittyen erityisiä haasteita julkisuuslain säännöksissä, mutta mainitsemme sen, että asianosaisjulkisuuden osalta yhteisöjen ja niiden edustajien tiedonsaantioikeutta voisi selkiyttää.

3. Oletteko havainneet julkisuuslain yksittäisissä säännöksissä tai rakenteessa epäselvyyttä tai tulkinnanvaraisuutta, jotka vaikeuttavat olennaisesti säännösten soveltamista? Nimetkää ongelmia aiheuttavat lainkohdat ja kuvataa havaintoa tarkemmin.

Julkista hallintotehtävää hoitavien organisaatioiden osalta sen määrittely, milloin kysymys on julkisen hallintotehtävän ja sitä kautta julkisuuslain soveltamisalan piiriin kuuluvasta asiasta, voi yleisellä tasolla aiheuttaa tulkintatilanteita.

4. Ovatko digitalisaatio, muuttuneet tiedonkäsittelytavat tai muut muutoksettoimintaympäristössä aiheuttaneet haasteita julkisuuslain soveltamisessa tai julkisuusperiaatteen toteutumisessa? Jos ovat, niin kuvatkaa näitä muutoksia ja sitä, miten ne vaikuttavat lain soveltamiseen?

Digitalisaation ja tiedonkäsittelyn muutoksissa suurimmat haasteet ovat liittyneet kokemuksemme mukaan tiedonhallintalain, tietosuoja- sekä tietoturvasääntelyn huomioimiseen ja implementointiin tietojärjestelmissä. Erityisesti haasteita liittyy viranomaisten / julkisten toimijoiden välisessä tiedonvaihdossa ja niiden tietojärjestelmien välisissä rajapinnoissa. Julkisuuslain käytännön soveltamisen osalta emme ole tässä suhteessa havainneet haasteita.

Yleisenä huomiona esitämme sen, että mikäli julkisuuslain soveltamisalaa laajennetaan uusiin organisaatioihin tai asiakokonaisuuksiin, tulee em. muutoksen ajallisen voimaantulon osalta huomioida se, että tilanteissa, joissa julkisuuslakia ei ole aiemmin sovellettu, ei lähtökohtaisesti myöskään tiedonhallintaa yms. säädöksiä ole huomioitu. Näin ollen tietojärjestelmiin ja asiakirjahallintoon ei ole aiemmin luotu valmiuksia, joita julkisuuslain asianmukainen soveltaminen (taannehtivasti) saattaisi edellyttää.

5. Liittyykö julkisuuslain ja henkilötietojen suoja koskevien sekä niitä yhteensovittavien (JulKL 16.3 §) säännösten tulkittamiseen mielestänne haasteita? Jos liittyy, niin kuvatkaa kokemaanne epäselvyyttä tai epäkohtaa mahdollisimman tarkasti.

Finnveran kannalta ei ole esiintynyt haasteita, koska kaikki Finnveran asiakastiedot ml. henkilötiedot ovat erikseen salassa pidettäviä.

6. Oletteko havainneet tiedon pyytäjien oikeusturvaan tai noudatettaviin menettelysäännöksiin liittyviä epäkohtia? Kuvatkaa tarkemmin millaisia?

Finnveran osalta emme ole havainneet epäkohtia. Yleisellä tasolla tietoisuus julkisuuslain soveltamisesta julkista hallintotehtävää hoitavien yhtiöiden osalta sekä eri menettelysäännöistä varmasti kaipaisi viestintää / tunnettuisuuden lisäämistä.

7. Minkälaisia toimia organisaationne jokapäiväisessä työssä on tehty julkisuusperiaatteen tehokkaan toteutumisen varmistamiseksi?

Asia on huomioitu sisäisissä ohjeissa ja koulutuksissa. Käytännön asiakastyön kannalta kuitenkin salassapitomääräysten soveltaminen on vielä keskeisempää.

Julkisuusperiaatteen mukaisesti Finnveran viestinnässä ja toiminnassa pyritään kaikilta osin avoimuuteen ja aktiiviseen viestintään.

Julkisuuslain soveltamiseen liittyvät tilanteet ovat harvinaisia ja ne hoidetaan keskitetysti lakiasiat-toiminnosta.

8. Koetteko, että julkisuusperiaatteen toteuttaminen ja julkisuuslain toimeenpano on resursoitu organisaatiossanne riittävällä tavalla? Onko organisaatiossanne riittävä ja ajantasainen osaaminen lain soveltamisesta?

Kokemuksemme mukaan sekä määrälliset että laadulliset resurssit ovat tältä osin kunnossa.

9. Mitkä ovat julkisuuslain kiireisimmät muutostarpeet? Mainitkaa enintään kolme tärkeintä.

Finnvera ei ole tunnistanut omaan toimintaansa tai toimintaympäristöönsä liittyen erityisiä kiireellisiä muutostarpeita.

10. Muut mahdolliset kommentit ja toiveet, joita haluatte välittää työryhmälle julkisuuslain ajantasaistamistyössä huomioon otettavaksi.

-

Risto Huopaniemi
Finnvera Oyj, Lakiasiat ja hallinto